

Slovenska umetnost v 20. stoletju

Kot pri Nemcih zelo vpliva 1.svetovna vojna. Pojavi se ekspresionizem in nova stvarnost. Utrjuje se narodna zavest. Od impresionizma slo. Umetnost sledi razvoju v Evropi. Nekatere smeri se ne primejo (npr. kubizem, abstrakcija zelo počasi in zelo malo). Raje slikajo figuralno, realno. Vse do 2. sv. Vojne prevladuje barvni realizem. 20. stoletje podpira pretok informacij Eu – Jugo. Pomebmen je bil grafični bienale.

Ljubljana postane glavno mesto Slovenije. Naši umetniki se šolajo v Pragi in Zagrebu, delujejo pa doma. Ekspresionizem – čustvenost, nova stvarnost – naturalizem. Obe smeri sta pesimistični (težke, temne barve, temne teme).

Božidar Jakac – študiral v Pragi, dober je bil v grafiki – v večini lesorezi

- Koncert – vidi se pravi ekspresionizem (glasba, doživetje koncerta). Eden za klavirjem, in viola
- Milan Jarc, partizanski pesnik – veliko ima portretov
- Titovi portreti – bolj realistični
- Plečnik (jedkanica)

France Kralj – ekspresionist, vliva pa se tudi simbolizem (secesija) – razvlečene dolge linije.

Veliko delata za cerkev.

- Umetnik – kiparsko delo
- Oznanenje – spotegnjena telesa, poudarjeno čustvovanje. V vrhu planika
- Družina

Tone Kralj – ilustriral je Martina Krpana. Težko ju ločimo

- Moj oče
- Svatba – folklorno izročilo in mračno vzdušje. Ljudje z maskami

Veno Pilon – krajinski motivi (poudari oči i roke). Osebno doživljanje portretirancev

- Portret Marja Kogoja – doživljanje glasbe, ustvarjalni odnos

Slovenska avantgarda

Kratko in na ozek krog omejeno obdobje. Izoblikuje se 1 krog v Novem mestu okoli revije Tank. Povezujejo se z Evropo. To so gimnazijci. Nekaj je novih tehnik: kolaž, instalacije, scenografije. Povezujejo glasbo, gledališče, literaturo, likovno.

Avzug Černigej – uveljavi konstruktivizem, povezuje se z futuristi

- Portret Srečka Kosovela

Stane Kregar – začetnik novih gibanj. Predstavni Praške šole. Posnema Dalija. Je nadrealist in začetnik abstrakcije. Delal je tudi barvana okna – vitraže

- Večer v maju
- Potopljeni čoln – abstrakcija

Barvni realizem

Miha Maleš – iz Kamnika, ureja revijo Umetnost. Je svetovljan, portretist, neproblemski, nežen. Poetične, lirične teme.

- Spomin na Benetke

Gojmir Anton Kos – približuje se kubizmu, govorimo o rekonstrukciji stvarnosti. Tihožitja, krajine, akti. Zelo debeli nanosi barve

- Cesta

France Mihelič – zelo pomemben grafik. Bil je učitelj na Ptuju. Fascinirajo ga kurenti (mitološki). Bil pa je izredno depresiven.

- Mrtvi kurent
- Himere
- Kronist

Po 2 svetovni vojni

Začne se mednarodni grafični bienale. Uvede se Ljubljanska grafična šola (grafika v Lj.). Modernizem po l. 1950, um. izraz postane avtonomen. V 60ih nova um. gibanja – skupina OHO (med oko in uho). Oni so nekonstruktivisti, bili pa so prvi zaslužni za dogajanja v Sloveniji (npr Landart, Mapeningi). – Stare platenke

Bistvo: reizem, tako kot mi gledamo predmete, tako oni gledajo nas. To je pravo avantgardno društvo. Radikalne akcije. V 80ih pa skupina IRVIN – so na meji med teorijo, ideologijo in slikarstvom. Kako um. manipulira z gledalcem. Ozirajos e na preteklost. Ustanovijo državo NSK, ki je brez ozemlja, dajejo potne liste. Delujejo po celem svetu.

Skupina OHO napoveduje postmodernizem, IRVIN pa je že v postmodernizmu

Gabriel Stupica

- Deklica pri mizi z igračami

Marij Pregelj

- Testrologija

Zdenko Kalin

- Deček s piščalko
- Otroške igre